

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נאמן

מוציא שבת פרשת בא, ז' בטבת תשפ"ג

נושאי השיעור:

בשעה 20:00

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל ב"ב

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

א. דברי אמונה וביטחון בצל הפיגוע ביום השבת בנווה יעקב - ירושלים (א-ה). ב. דרכי העיון ולימוד החריפות (אותו, ואותיות יא-יב). ג. ספרי "הוראה ברורה" (אות ז). ד. מספק מתי נחשב "נץ" עדיף לאחר מאשר להקדים (אות ח). ה. למה ספרדים משיגים דוקא על הספרדים (אות ט). ו. ת"ח צריכים לעודד אחד את השני (אות י). ז. טעה והתחיל באחת מתפלות השבת בברכת "אתה חונן" (יב-ח). ח. כשמרן בש"ע כותב סתם ויש אומרים, ודעתו בבי"כיש אומרים (אות טו). ט. מסופק בשבת אם התפלל בטעות תפלת חול (אות יט). י. מסופק אם אמר בברכת המזון "רצה והחליצנו" (אות כ). יא. "ויאמר ה' אל משה ואהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו" - ההבדל בין "נכרי" לבין "בן נכר" (אות כא). יב. "המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו... וכל ערל לא יאכל בו" מדוע כפל הענין (אות כב). יג. הפטרת פרשת בא (אות כג).

רק בארץ ישראל יהיה לנו מנוחה

ג. פעם כתב רבי יהודה הלוי (בשירו: "דבריך במור עובר"): "היש לנו במזרח או במערב, מקום תקוה נהי עליו בטוחים". אין לנו מקום כזה, לא במזרח ולא במערב. "אבל ארץ אשר מלאה שערים, לנגדם שערי שחק פתוחים" - זו ארץ ישראל. איפה שתלך אין לך מנוחה, בתנוס יחסית היה מנוחה? לא, אין מנוחה. גם שם אם ישתנה השליט - ה' ישמור. במרוקו גם כן, מי שקורא את ההסטוריה של יהודי מרוקו בספר "נר המערב" של הרב יעקב משה טולידאנו, יראה כמה צרות עברו שם. ועל מדינות אירופה לא צריך להגיד, מספיק השואה, מסעי הצלב, גירוש יהודי גרמניה וכו'. אין לנו מנוחה בעולם, המנוחה היחידה היא בארץ ישראל. כלנו צריכים להתאחד. "הבא להרגך השכם להורגו" (סנהדרין דף ע"ב ע"א). בלי רשיון, בלי רשיון. מה הפירוש בלי רשיון? יהיה חוק שיהודי שהולך בדרך וערבי יזרוק עליו אבן - אז הוא יזרוק עליו פצצה. כדי שידע ש"האבן הזאת אשר שמתי - מצבה" - תביא לו מצבה... מי שזרק את האבן יכניסו אותו למצבה, ויכתבו עליה: "פה נהרג הרוצח המפורסם יאסר ערפאת" (לדוגמא). ככה צריך להיות! לא יתכן שכולם יעשו מה שירצו, ואנחנו בשעת שגעון אומרים "מדינה רבנית". מה רבנית?! רבנו של עולם... זו מדינה רבנית?! איזה מדינה רבנית?! מדינה פְּרֻבְּנִית... אין בה ממש. לא ככה עושים. אם אתם רוצים להיות מדינה רבנית - תעמדו על הדם שלכם! לא מדברים כאן במשחקים, מדברים כאן בנפשות.

"ונקיתי דמם לא נקיתי וה' שוכן בציון"

ד. הקב"ה ינקום את דמם. כתוב בפסוק "ונקיתי דמם לא נקיתי וה' שוכן בציון" (ויאל ד', כ"א). יש גמרא בראש השנה (דף כ"ג ע"א) - "תחת הנחשת אביא זהב, ותחת הברזל אביא כסף, ותחת העצים נחשת ותחת האבנים ברזל" (ישעיה ט', י"ז) - תחת רבי עקיבא וחבריו מה מביאים?! מה יכולים להביא?! ועליהם הכתוב אומר "ונקיתי דמם לא נקיתי" - את הדם שלהם אני לא מנקה. "ונקה לא ינקה" (שמות ל"ד, ז). והיום זה לא רק רבי עקיבא וחבריו, אלא היו כבר מליונים במשך השואה ובמשך הגלות. הולכים והולכים והולכים, ואנחנו יושבים ומחשים. ה' נתן לנו כוחות, נתן לנו כלי מלחמה, נתן לנו הכל. אנחנו לא אומרים שנלך אליהם ונחמוס אותם, אבל אם הם מתחילים (ככה יודעים בכל בתי הספר: אדוני, הוא נתן לי מכות, הוא התחיל!...) כל הילדים אומרים "הוא התחיל"... והם התחילו, והם לא התחילו באיזה אבן, אלא התחילו בצורה איומה - אסור להשאיר אותם חיים על פני האדמה! אם לא

"והוא יהיה - תמיד - פרא אדם"

א. שבוע טוב ומבורך. השיעור יהיה לעלוי נשמת הרוגי האסון בנוה יעקב, בינתיים ארבעה ידועים - אלי מזרחי הי"ד ורעייתו נטלי, רפאל בן אליהו, והילד אשר נתן. ה' נתן וה' לקח יהי שמו מבורך" (ע"פ איוב א', כ"א). ה' יקום דמם. ישלמו על זה ארבעתיים - ארבעה כפול ארבע כפול ארבע. כמו שאמרו חכמים על "שבעתיים" - שבע כפול שבע כפול שבע, וכאן על הארבעה האלה ישלמו עליהם ארבעתיים - ארבע כפול ארבע כפול ארבע - ששים וארבע. הם חושבים העולם הפקר, עד עכשיו בבתי כנסת לא עשו דבר כזה. רק פעם אחת אחרי שנפטר הרב עובדיה אמרו: עכשיו אין להם הגנה, אין מי שמגן עליהם. "סר צלם מעליהם" (במדבר י"ד, ט'). באו לבית הכנסת בשכונה בהר נוף, היו אנשים מתפללים, וירו בהם בתפלין שלהם, ואז ארבעה-חמשה אנשים הלכו. אחר כך כמה שנים היה שקט [בבתי הכנסת], והנה ביום ששי שלושים מחבלים הרוגים, הם חושבים שהלכנו להרוג אותם סתם?! הם מתחילים, תמיד הם מתחילים. לקיים מה שנאמר "והוא יהיה פרא אדם" (בראשית ט"ז, ב). ארבעת אלפים שנה עברו מאז, "והוא יהיה" - יהיה תמיד. היה הוה ויהיה. "פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו".

"אני שלום... והמה למלחמה"

ב. תעשה להם את כל הטובות שבעולם, לאוקראינים אנחנו עוזרים, לערבים אנחנו עוזרים. בקורונה עוזרים להם, אבל הם חיות טרף. שנה שלמה היה להם כסף כעפר הארץ - חמשים ושנים מליארד וחצי נתנו להם בשנה שעברה, והם לא ידעו להשתמש בהם, והחזירו מהם חמשים, אבל שני מליארד זה גם כן מספיק. "והוא כְּמֹנֵת לא ישבע" (חבקוק ב', ה'). פעם אמרתי רמז, שעזה הזו שהיתה פעם מקום נפלא (כשהייתי עולה חדש, היה מישהו שהיה אומר: אני הולך לעזה וקונה הכל בזול, דגים בזול, ירקות בזול, פירות בזול, הכל בזול), בסוף היא נהפכה למות. מי שהולך לעזה לא בטוח שיחזור, שנאמר: "כי עזה כמות אהבה" (שיר השירים ח', ו). "כי עזה - כמות"... ויש פסוק אחר בחבקוק "והוא כְּמֹנֵת לא ישבע" - אף פעם הם לא שבעים. להרוג ולהרוג ולהרוג "בלי דעת ובלי תבונה". אם הורגים - אחר כך יקבלו פי עשרה. רק שהבג"ץ כל פעם מרחם עליהם, לא, אל תפגעו בהם, אתה פוגע בילדים, אתה רק אוטם להם את הבית. נו, באמת, אם אתה אוטם להם את הבית הם יבנו עשרה בתים. אבל הם פוגעים בנפשות, פוגעים בהורים, פוגעים בילדים, הם גורא ואיום.

עיצוב גרפי: ח'אלה 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
16:40	17:53	18:34
16:56	17:55	18:30
16:44	17:53	18:28
16:57	17:56	18:31

הפצת העלון מוקדשת לע"ג סבנו הרה"צ ר' דן מרדכי הכהן בן מבירכה זצ"ל
הוקדש על ידי אחיו הרב בצלאל כהן שליט"א בניו הרב יעקב יוסף כהן שליט"א ואחיו נכדיו וממשיכי דרכו

לע"ג אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מבירכה זצ"ל.

תוכלו להרוג אותם - תגרשו אותם¹.

"בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם"

ה. זה מה שקורה כשאנחנו הולכים ומדרדרים מיום ליום. משהו עלה בדעתו שהולכים יהודים לבקשות בליל שבת, ופתאום מתנפלים עליהם חיתו טרף כאלה?! משהו חשב על זה?! אבל עם חיתו טרף, אין מה לעשות. התורה מעידה עליהם "והוא יהיה פרא אדם". יהיה לשון עתיד - תמיד יהיה פרא אדם. שבוע הבא עוד פעם יהיה פרא אדם. לכן אין תקנה לפראי האדם האלה רק לסלק אותם או מכל העולם או לפחות מארץ ישראל. האבן עזרא כתב אחרי שבזמנו חכמי ספרד פירשו שהחיה הרביעית שמדבר עליה דניאל (פרק ז') זו רומי, אז הוא אמר החיה הרביעית זו ישמעאל. ובפסוק כתוב שסופה של החיה הזאת - "להשמדה ולהובדה עד סופא" (דניאל ז', כ"ז) - עד הסוף. ואבן עזרא אומר שהכוונה היא שהאומה הרביעית הזאת היא ישמעאל, ככה הסוף שלה. ביום ששי משהו (ר' צביקה שלום) השאיר הודעה, שהפסוק בפרשת השבוע אומר "ויסר מעלי רק את המות הזה" (שמות י"ז). המות גימטריא ישמעאל - ישמעאל זה המות. "ויסר מעלי" - שילכו ויעזבו אותנו, מה אכפת לכם מאתנו?! יש לנו מדינה קטנטונת ושומרים עליה כבבת עין, ומשתדלים שאף אחד לא יחלה בה, ולאף אחד לא יקרה לו משהו, ואתם עוד עומדים עלינו לכלותינו? כשאתם יש לכם חולים, אתם אומרים: "יש לנו קורונה, אתם צריכים לטפל בנו". וכשמחבל נפצע, לוקחים אותו לבית חולים תל השומר וכדומה ומטפלים בו. אבל כאשר אתם הולכים ומתנפלים עלינו - זה בסדר. אבל "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו מידם". גם בעבר וגם בהווה וגם בעתיד, צריכים להאמין ולדעת, ולהתפלל על הדברים האלו.

דרכי העיון

1. אמרו שאם אנחנו לא לומדים בחריפות של בריסק, זה לא שווה הלימוד שלנו. וזה לא נכון, לא נכון, לא נכון. אני זוכר מה שכתב מהר"ל מפראג (אין לי כרגע הספר בבית), יש לו פירוש על פרקי אבות, שמו "דרך חיים"². ושם (פרק ששי) כותב: יש אנשים שאוהבים פלפולים ופלפולים, למה אתם אוהבים פלפולים? מה זה שווה פלפולים? הרי הלכה אי אפשר לפסוק על פי זה. ואמר שם: ואם תגידו שזה כדי לחדד את השכל - לכו תלמדו לשחק בשחמט... וזה עדיף כי בפלפול כזה בתורה זה גילוי פנים בתורה שלא כהלכה. בכל הישיבות יאמרו: פה לומדים שחמט, 'בובו פישר' הוא מומחה בשחמט, יבוא בחור אחד מהישיבה וישחק עם אלוף העולם בשחמט. זה במקום התורה?! ככה עושים? ומהר"ל מפראג אמר את זה. אתם יודעים מי זה מהר"ל מפראג? יש ספר שמספר עליו, והוא נקרא בשם "האריה של חכמי פראג". הוא היה תקיף מאד. וגם החוות יאיר היה ככה, וגם הרש"ט, וגם הגר"א, וגם מהרש"א. כל אלה גדולי עולם, וכולם למדו בפשטות. אין יותר טוב מהפשטות. אין יותר טוב מזה!³ ככה צריך אדם

1. כמו שאמר בזמנו מאיר כהנא זצ"ל ה"ד. אמר: כאשר יהודי מקבל מכה מגוי, אז לגוי הזה נותנים לו מאה דולר, ואומרים לו: תקח את כל החפצים שלך ותלך. לא נעשה לך כמו שעשו ליהודים בתנוס שאמרו להם: אסור לך לקחת שום דבר. (בורגיבה היה 'חכם גדול', והוא אמר: מי שילקח סכף ומעביר אותו לחוץ לארץ, זה יותר גרוע מרוצח. למה יותר גרוע מרוצח? כי הרוצח רוצח בן אדם, וזה רוצח מדינה... באמת, רוצח מדינה? ובכל זאת כמה תחבולות וכמה דברים היו עושים נגד זה). שילך הוא וכספו. "גם צאננס גם בקרנם קחו" (שמות י"ב, ל"ב), תקחו גם מאה דולר. ואם היו מקיימים את זה, מי יודע? היינו חוסכים הרבה צרות. אבל לא, אמרו: זה מאיר דוד כהנא 'גזעני', ואסור ללכת אחריו. הביאו "דריאה" מהגמרא (שבת דף ק"ה ע"ב) "כך דרכו של היצר הרע, היום אומר כך ומחר אומר כך". כי כך זה הסמל של כהנא, כך עם אגרוף...

2. התוספות יום טוב היה תלמידו, ולכן הוא תמיד הולך בפשט. פשט מיוחד. היעב"ץ כותב בהקדמתו ללחם שמים שתוספות יום טוב הוא גדול המעיינים ומפורסם מאד שהעיון של מיוחד במינו.

3. היה חכם אחד - הרב אריה כ"ץ שכתב על שאלה בענין אשה פונדקית (שהביצית באה מאשה אחרת - והעבירו את הביצית לאשה הזאת) למי מתייחס התינוק? האם העובר מתייחס לבעלת הביצית או לפונדקית שקבלה את זה על ידי טיפול רפואי? והוא אומר שם "עיקרון הפשטות" שאי אפשר לחקור ולדרוש כל פעם מאיפה בא זה ומאיפה בא זה. זה אחד הרבנים של מכון פוע"ה, יש לו ספר יפה מאד, אבל קרא לו "שאגת כהן". אף פעם לא שמעתי שהכהן שואג... שמו רבי אריה כ"ץ, אז הוא כהן, אבל למה שאגת

ללמוד, תפלפל כמה שתצצה, אבל בסוף תגיע לפשטות.

ספרי "הוראה ברורה"

ז. והנה ראייה, הרב ציון בוארון מוֹכֵר לכם? זה אחד דיין מפורסם במשך שלושים-ארבעים שנה, והוא כתב מכתב שהגיע לי לפני שבוע ימים: לכבוד הישיבה הקדושה כסא רחמים והעומדים בראשה. האיר לעבר פנינו הספר החשוב מאד "הוראה ברורה" על הלכות טהרה אשר זכו לחבר ברוב תבונה ויגיעה בתורה כמה בחירי הישיבה ה' ישמרו ויחיים - (הרב אליהו מאדאר ורבי גיא מור), והמתבונן יראה כמה יגיעות יגעו המחברים להוציא לאור הלכה למעשה במקצוע קדוש העומד ברומה של קדושת ישראל, עד שזכו להוציא הלכה למעשה, וכך השכילו להעלות את הדברים בשפה ברורה ובנעימה, דבר השווה לכל נפש. "חכלילי עינים מיין" (בראשית מט', י"ב), ואשר כל חיך יאמר לי לי⁴. אשרי הישיבה שאלה תלמידיה, ואשרי עם ישראל שזוכה לכהן. לא נותר אלא לברך לראשי הישיבה להמשיך ביתר שאת ויתר עוז בשגשוגה של הישיבה, בריאות איתנה ונהורא מעליא, כן ריבה וכן יפרוץ. אכ"י. הכותב וחותרם לכבודה של תורה ועוסקיה בטהרה, ציון בוארון. ט"ז טבת התשפ"ג. זה מכתב מלפני חודש ימים בערך.

לאחר עדיף מלהקדים

ח. וגם מה שאמרו שמה שאנחנו כותבים בלוח השנה שניץ החמה הוא שתי דקות אחר הניץ הנראה, אנחנו "מכשילים את הרבים". מי שמאחר שתי דקות - מכשיל את הרבים... מה מכשיל?! בואו תראו מה שכתב בספר רבי מרדכי שרעבי (זה ספר שהופיע בשנת "דרכי תורת הצדיק מרדכי שרעבי" - תשמ"ט, עמוד 78): רבנו דדק מאד לעמוד בתפלת העמידה מיד בנץ החמה, ואמר שעדיף לאחר ברגע אחד או שנים בזמן הזריחה, מלהקדים חלילה בדקה אחת. כיון שיש הבדל עצום בשכרו של המתפלל קודם הניץ החמה או אחריה. לאחר עדיף מלהקדים.

למה ספרדים משיגים דוקא על ספרדים?

ט. מי שרוצה להשיג עלינו, שישג קודם כל על הלוחות של הרב טיקוצ'נינסקי. הרב טיקוצ'נינסקי מקדים את הזמן של נץ החמה בשש-שבע דקות, למה? כי הוא עושה בניכוי ההרים, יש הרים שנקראים הרי מואב⁵, אז אנחנו אומרים: אילו לא היו ההרים האלה, השמש היתה נראית לפני שש-שבע דקות, (זה אילו לסבתא היו גלגלים - היתה מגיעה יותר מהר...). אבל כרגע אין [זריחה], הרי מואב עוצרים בעדנו, אבל ככה הוא מחשב, זה נקרא "הניץ האסטרונומי"⁶. זו דעתו של הרב טיקוצ'נינסקי. למה לא יגידו עליו שהוא מכשיל את הרבים שמתפללים לפני הזמן?! כי על אשכנזים מפחדים לדבר. יש פחד נוראי, אם אשכנזי אומר דבר, ותגיד משהו נגדו - יקרעו אותך לגזרים... לא, כמו שאתה יודע להתנפל על הספרדים - תתנפל על האשכנזים. אם אתה לא יודע - תשתוק וזהו. איך אומרת הגמרא ביומא (דף ז' ע"א)? "הוי פיקח ושתוק". אל תנקר עיני אנשים, אל תעשה את זה! תהיה ישר ואמתי, אל תחפש דברים כאלה⁷.

כהן? תגיד "שאגת אריה". אם תגיד לי שכבר יש לנו שאגת אריה, תעשה "שאגת אריה בתרא" או "שאגת אריה אחרון", או "אריה שאג". אבל שאגת כהן?! כהן זה מדת החסד, וכי הוא שואג לאנשים?! "שאגת אריה וקול שחל" (איוב ד', י). אבל שם יש מאמר שלם שהולכים אחרי הפשטות. "עיקרון הפשטות".

4. זו גמרא בכתובות (ק"א ע"ב): "חכלילי" - חיך לי לי.
 5. פעם אחת חיים ויצמן (לפני קום המדינה) עמד שם בהרי מואב, ואמר: "שלושת אלפים שנה נגזרו והיו לאין". הרי מואב זה היה בזמן התורה, איפה יש מואב היום?! "נגזרו והיו לאין".

6. איך מגיעים לאסטרונומי? קל מאד. כי רגע חצי היום זה רגע מדויק, אז מחצית היום עד השקיעה אותו דבר צריך להיות מחצית היום אחרנית עד לזריחת השמש, ומה שאתה לא רואה שמש זה בגלל שההרים מעכבים. אילו לא היו הרים, היו רואים את הזריחה כבר. הריה פעם חוברת שניון אותה תלמיד חכם גדול - רבי ישראל מאיר יונה. ושם [הביאו שו"ת ש]שאלו את הרב נתן גשטטנר זצ"ל, האם אפשר להכשיר קראים על ידי שיקבלו עליהם דברי תורה ודברי חכמים? והוא ענה: תשובה. חס וחלילה, זה איסור גדול, זה דבר נורא ואיום. כי הרמ"א פסק בא"ע (סי' ד' סעיף י"ז) שאין תקנה לקראים. והעורך ספרדי, והוא תלמידו של הרב עובדיה, והוא יודע שהרב עובדיה מכשיר, והרב עובדיה יש לו מקורות, והעורך לא אמר מלה אחת. לפחות תכתוב מלה אחת: "אמר המגיה. עיין

ויסר את אופן מרכבות פלפוליו

יא. סיפר לי חכם אחד (שהוא עכשיו גר בירושלים, לא אזכיר את שמו), ככה: באתי פעם באמצע שיעור בישיבה של הרב יצחק יוסף, וראיתי שהוא מפלפל ומפלפל ומפלפל. אמרתי לו: אם אביך היה כאן, הוא היה גוער בך! אמר לי: מה אני אעשה? אם אני לא אפלפל לתלמידים, הם יברחו ממני... למה שיברחו? למה בכסא רחמים לא בורחים? למה? ככה. ויותר מזה, פעם סיפר לי רבי יצחק בכבודו ובעצמו, אמר לי: פעם למדנו סוגיא (איני זוכר אם בישיבת הנגב או בישיבת חברון), והמגיד שיעור פירש לנו בסוגיא תשעה אופנים. "האופנים וחיות הקדש"... אמר באופן הזה יש קושיא, נאמר אופן אחר, באופן הזה יש קושיא, ניקח את האופן הקודם, וכן על זו הדרך. הלכתי לאבא - **רבי עובדיה ע"ה** - ואמרתי לו את זה. אמר לי: **כל האופנים האלה דברים בטלים ומבוטלים, האופנים האלה כמאן דליתנהו דמו, הפשט הוא כך וכך ודי... זהו. מה הרווחנו מכל האופנים והפלפולים האלה? תלמדו הלכה ברורה וישרה, הלכה למעשה בבהירות.**

צריכים חריפות שהולכת עם הפשט ולא מעליו

יב. צריך קצת חריפות, אמת, אדם צריך קצת חריפות לפעמים. כשיש טעות סופר ואף אחד לא מבין, יבוא אחד חריף ויגיד: המלה הזו צריכה להיות כך וכך. צריכים חריפות, אבל לא חריפות שהיא מעל הפשט ויוצאת מהפשט. אם הרמב"ם כתב מותר - זה מותר. לא מותר מצד הגברא ואסור מצד החפצא... לא ככה עושים. לומדים ישר. אתה לוקח את הרמב"ם ואתה עושה לו "פרומה" אחרת?!... צריך ללמוד את הפשט, ולהבין את הפשט, ולפסוק על פי הפשט. לכן זה מה שלומדים בישיבה. עובדה שהספרים של הישיבה אין כמותם בישיבות אחרות! אין כאלה שכותבים [כך] דברים ישרים וברורים ואמיתיים. ואם יש קושיא - מקבלים את הקושיא, ואם יש תשובה עונים עליה.

טעה והתחיל - בשחרית מנחה וערבית של שבת - ברכת "אתה חונן"

יג. בהלכות שבת. מי שטעה בתפלתו והתחיל "אתה חונן", ההלכה היא שגומר את הברכה שהתחיל בה וחוזר לתפלת השבת (ש"ע סי' רס"ח סי' ב"א). למה? כי כתוב בגמרא (ברכות דף כ"א ע"א) שמעיקר הדין היה צריך להתפלל ח"י ברכות גם בשבת, אלא "דלא אטרחוהו רבנן" - לא הטרחוהו אותו להתפלל ח"י ברכות, אבל אם הוא כבר התחיל תפלה של חול - הוא גומר את אותה הברכה.

טעה בתפלת מוסף והתחיל בברכת "אתה חונן"

יד. וכתב הטור (שם) דהוא הדין בתפילת מוסף. אם אדם התחיל במוסף "אתה חונן" - לדעת הטור יגמור את הברכה הזאת. אבל הרמב"ם (פ"י מהלכות תפלה ה"ז) כותב אחרת. וככה גם רבנו יונה (ברכות דף י"ג ע"א מדפי הרי"ף), והסמ"ג (סי' ט). לדעתם בתפילת מוסף פוסק מיד (וככה ההלכה ידועה), **אם במקום "תכנת שבת רצית קרבנותיה" אדם אמר: "אתה חונן לאדם דעת". איפה הדעת שלך?!**... **תבטל את מה שאמרת, ותחזור לתכנת שבת.** ומרן בבית יוסף כתב שהעיקר כמו הרמב"ם ורבנו יונה והסמ"ג שאם התחיל במוסף "אתה חונן", יפסיק וימשיך בתפלת מוסף. אבל בשו"ע (שם ס"ב) מרן עשה אחרת, כתב סתם ויש. בסתם כתב כדעת הטור שגם במוסף מסיים את הברכה, וב"ש אומרים" כתב שגם במוסף מפסיק, והרי סתם ויש הלכה כסתם¹⁰. אז מה נעשה כאן? בבית יוסף

9. היה פעם אחת דיבור קשה עד מאוד במהרש"א בחולין דף מ"ו ע"א (על תוד"ה מאי), שאי אפשר להבין אותו, **הפרי מגדים** (בספר ראש יוסף בחולין שם) נתקשה בו, **רבי יעקב אבוחצירא** (בספרו מחשוף הלבן פרשת ראה) נתקשה בו, **חכמים גדולים** התקשו בו, ואני עיינית ועיינית כי צריך להבין אותו. ואמרתי: מהרש"א לא מדבר ככה בשפה כזאת, יש כאן טעות סופר פשוטה מאד, במקום "אז לא" צריך להיות "או לא". הוא"ו התחלפה בז"ן והכל בסדר וברור כשמש. (עיין בירחון א"ת טבת תשל"ד סי' ע"ז אות ד'). ואמרתי את זה לתלמידים שלמדו אצל אבא שהוא אמר להם: אין מה לעשות כאן. הדבר הזה אמת לאמתה! אחרי שנים מצאתי שככה פירש **הרב דוד צבי הופמן**, הוא היה בגרמניה, וחכמי גרמניה הם יקים, ישרים כמו פלס. והוא כתב באיזה ירחון תורני שהפירוש הוא כך וכך, יש טעות סופר וגמרנו.

10. הכללים האלה של **סתם ויש הלכה כסתם**, לא היו ידועים כ"כ בימי מרן ואחריו. לא כולם ידעו את זה, אבל מתוך רגילות שלמדו שנים רבות את דברי מרן הגיעו למסקנא

ת"ח צריכים לעודד אחד את השני

י. מהאשכנזים צריך לפחד פחד מות, אבל אצל הספרדים כל אחד אוכל את השני. זו הדרך? לא ככה עושים! הגמרא אומרת (שבת דף ל"ד ע"א) "נשים מפרסכות זו את זו, תלמידי חכמים לא כל שכן?!" - הנשים כשאחת רוצה להתחתן (או לא להתחתן), כל אחת הולכת ומסרקת את השיער של חברתה, כדי שתמצא חן בעיני האנשים שלוקחים אותה. ככה **תלמידי חכמים צריכים לפרנס, צריכים לעודד, צריכים לברך**. לומר: **כן, אני מודה לך על התשובה הנפלאה שכתבת, אבל יש לי הערה אחת או שתיים. ככה עושים!** תהיה בן אדם. אדם צריך לכבד אחד את השני, לא כל הזמן לרדת עלינו. אומרים לי שכל מוצאי שבת **רבי יצחק יוסף** שיהיה בריא ככה עושה, לא עושים ככה! במטותא מינך רבי יצחק יוסף הראשון לציון - אל תעשה ככה! כי מחר יתהפך הכל לטובה. לא עושים ככה, לא עושים כדבר הזה.

בשו"ת יביע אומר חלק שמיני חלק אבן העזר סי' י"ב ע"ש ודו"ק. ודי בזה. לא, גם את זה הוא לא כותב. כי אם יכתוב מלה כזאת, הוא חושב שתלמידיו של הרב גשטטר יתנחו אותו לגזרים... "ונתח אותו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו" (ויקרא א' י"ב). למה? וכי הרב עובדיה אמר את זה מלבדו? הרב עובדיה אמר כמה פעמים בדרשות ככה, אמר: אני חייתי במצרים, והכרתי את הקריאון. וביררתי אם הם עושים קידושין או לא עושים קידושין, [ובאמת הם לא עושים קידושין כדין]. כי הרי מה טעמם של האוסרים? הם אומרים הקידושין שלהם טובים (כי הם יהודים), אבל הגירושין שלהם לא טובים, הם פסולים כי הם לא עושים על פי ההלכה את הנוסח של הגט. לכן כיון שיש קידושין, ולפעמים הם מגרשים שלא כדין, אז ממילא הילדים שלהם ממזרים. (לא כולם, אבל חלק מהם ממזרים, וכשהם נתערבו ביחד הכל פסולים). אבל אמר: בדקתי מה עושים בקידושין, וכבר **מהריק"ש** (אהלי יעקב סי' ל"ג) שלח שלוחים שיבררו איך הקידושין של הקראים. וראו שהם לא אומרים "הרי את מקודשת לי" ולא שום דבר, אלא הוא נותן לה טבעת! ואומר לה: "מצא אשה מצא טוב" (משלי י"ח, כ"ב)... זה קידושין זה? איזה קידושין? "מצא אשה מצא טוב". אתה אומר לה פסוק ממשלי? זה לא קידושין. וממילא אין כאן לא קידושין ולא גירושין. ואם תמצא לומר בכ"ז שיש קידושין, אבל אלה העדים של הקידושין הם מחללי שבת ומחללי יום טוב, וממילא הקידושין שלהם אינן קידושין. (כי אינם ידועים את ההלכות, הם מתיירים להשתמש בחשמל בשבת, הם אומרים: זה לא אש). מה תאמר לי? יש שם יהודים שהם שומרי תורה ומצוות שהם מעידים? לא, הם לא באו להעיד בכלל, הם באו לראות איך הקידושין שלהם.

והוא אומר שכבר התיר בזה **רבנו אברהם בן הרמב"ם**, כתוב (בס' כפתור ופרח פרק ה') שבזמנו היו שלש מאות משפחות של קראים שהם חזרו בתשובה. רבנו אברהם שיכנע אותם והם חזרו ליהדות. (למה? כי רבנו אברהם היה עניו מאד, אמר לי רבי חיים כהן ה"ו שהוא היה עניו מיוחד במינו. אמר לי: יש לו ספר על התורה, ואי אפשר לתאר איזו עונה [רואים שם], והוא לא אז מדברי אביו כמלא נימה. ובאו אליו הקראים ואמרו לו: אנחנו רוצים לשמור. הוא היה מדבר אתם בטוב טעם. הוא היה מנהל בית חולים בקהיר אחרי פטירת אביו, והוא חי חמשים ואחת שנה, (כי הוא נולד לאביו בגיל מבוגר מאד, אז ממילא הוא היה חולה ולא בריא). אבל כתב פירוש על התורה שכולו ענוה ויראת שמים, והוא הכשיר שלוש מאות משפחות של קראים. וגם בן בימי הרדב"ז הוא התיר כמה מאות משפחות של קראים (שו"ת הרדב"ז ח"א סי' ע"ג). הוא היה במצרים והוא מכיר אותם.

אח כך הרב סיפר **שמהרש"ל** כתב (ים של שלמה פ"ד דקידושין סי' ה'): "שמעתי שחכם גדול התיר את הקראים, ולא עלתה לו שנה" - נפטר באותה שנה. אז הרב אמר בצחוק: אז כל הפסקים שפוסק חכם בשנה האחרונה שלו - פסקיו בטלים ומבוטלים, עובדה שהרי הוא מת... אבל באיזה גיל מת הרדב"ז? למעלה ממאה שנה... ואפילו הכי רבי ישראל מאיר יונה פחד לכתוב הערה קטנטנה, אפילו לכתוב: "עייין בשו"ת יביע אומר חלק שמיני" הוא לא כתב. כשהרב הדפיס את התשובה הזאת, אמרו לו: הרב, למה תכתוב את זה? יקומו עליך האשכנזים. אמר להם: אני עושה לשם שמים, אם מחר יצטרכו להתיר ולא יהיה להם מקור להתיר, הנה יש לי תשובה, ענית על כל השאלות והספקות. אתה חייב לכתוב, אבל אנשים מפחדים.

8. פעם אחת כתב חכם בעיניי איזה פירוש בגמרא בחולין, וכתבתי לו: יישר כח, אבל הפירוש הזה לא נכון וכו'. אמר לי: אז למה אמרת לי יישר כח? אמרתי לו: אז מה אתה רוצה שאני אגיד לך? חמור חמורתיים... אני לא אגיד לך ככה, אגיד לך יישר כח, אבל יש קושיא על הדברים שלך. הוא לא הבין את הקושיא - לא הבין, בלאשי [לא צריך]. אבל מה הוא עשה אחר כך? הדפיס את המאמר שלו באור תורה, וכתה למטה: וכתב לי הרב הגאון"י יישר כח וכו'... השמיט את כל מה שכתבתי לו אחר כך שזה דבר נסתר מעצמו. כותב רק וכו'. מה זה וכו'?! תכתוב את כל הדברים. מה אני צריך לומר לך? "יישר כח, חמור שאין לו מוח"... אני לא אכתוב לך ככה.

למסירת שמות התקשרו:
08-6727523
שלחו הודעה או בעמודות נדדים פלזם

עלות כל שם 120 ₪

תיקון כרת והוצאת עין הרע

עלות כל שם 120 ₪

תיקון נפטר

ברגע הזה כשאתה מחדיק את העלון

אנחנו כבר אחרי ההילולא המסורתית של
מרן המקובל האלוקי רבי
רחמים חי חויתה הכהן זיע"א
אירוע הענק שהיה יסוקר במלואו בס"ד בשבוע הבא.
לא הספקת לתרום עדיין?

עכשו זה הרגע שלך לתרום לשם שמים

מתוך אהבה להשם, לתורה,
עכשו תוכיח לרבי חויתה שאתה אוהב אותו
גם בלי להגדיל רכב או כסף. **ותתברך באהבה!**

08-6727523

ובכל זאת, יש גם מתנה
עבורך <<< חייג כעת!

**מתברכים
באהבה**

מרן פסק כדעת הרמב"ם שבמוסף פוסק, ואילו בשו"ע כתב שדעת הסתם שגם במוסף ימשיך הלאה? אז האחרונים אמרו שהדין הוא כמו שכתב בבית יוסף מטעם ספק ברכות להקל, יש מחלוקת אם ימשיך או יפסיק, אז אם אתה ממשיך - אתה אומר ברכה לבטלה, אבל אם אתה מפסיק - לא עשית כלום. אמרת אתה חונן? למה לא נזכרת... אם ה' חונן אותי דעת מה אני ממשיך... לכן תפסיק ותגיד "תכנת שבת".

כשמרן בש"ע כותב סתם ויש אומרים, ודעתו בבי"י כיש אומרים

טו. הרב עובדיה כתב (חזו"ע שבת א' עמ' ש"ח בהערה) שגם מה שכתוב במרן בבית יוסף, אפשר לומר שככה דעתו בשו"ע. כלומר דעתו של מרן בשו"ע שבמוסף פוסק אפילו שזה סתם ויש. והביא ראיה לזה משדי חמד. **השדי חמד כתב** (כללי

הזאת. ומצא אותה בנו של הרב "חלקק מחוקק" בשו"ת הרמ"ע מפאנו (סימן צ"ז), והוא כותב את זה בתחילת אבן העזר סימן א' ס"ק י"א), אומר ככה: "דע, כי המחבר הוא, רבן של בני הגולה, זה דרכו בש"ע דקבוע להוראה, להביא תחלה הדעת היותר מוסכמת, והיא דאיכא למיחש לסברא מיייתי לה בשם יש אומרים". ולא כולם ידעו את הכלל הזה, מה שהבית חדש אמר (כאן) שהשו"ע פסק כמו היש אומרים, זה לא ככה, לפי הכללים של מרן הוא פוסק כמו הסתם.

הפוסקים סי' י"ג אות ט') שאם כתב מרן בבית יוסף שהעיקר כדעת היש אומרים, אפילו שבשו"ע כתב סתם ויש, ההלכה היא כמו "יש אומרים". זה חידוש, בדרך כלל יודעים אחרת, הכלל הזה של שדי חמד הוא כלל תמוה, אנחנו יודעים שסתם ויש הלכה כסתם, אבל השדי חמד אמר את זה והרב אומר שגם רבי חוית"ע בספרו "זכרי כהונה" (מערכת הזיו"ן אות א') נוטה לכלל הזה. ובאמת זה לא מוכרח, מזכרי כהונה לא משמע שהוא מקבל את דעת שדי חמד, אלא להיפך, הוא חולק עליו. אבל בין כך ובין כך במוסף מפסיק, למה? משום ספק ברכות להקל. אם אתה אומר לו שיברך ויחתום "חונן הדעת", זו ברכה לבטלה. לכן במוסף אם התחיל ב"אתה חונן" יפסיק.

פתח בתיבת "אתה"

טז. אם אדם התחיל להתפלל על דעת שבת, ובלי כוונה הוא התחיל לומר תיבת "אתה" על מנת לסיים "אתה חונן", והוא רק אמר מלת "אתה" בלבד, יפסיק וימשיך בתפלה של השבת, כי כוונתו הייתה לשל שבת, הוא ידע שהיום שבת רק שהפה שלו טעה. כתוב בספרים שאם אדם טועה בתפלת שבת זה סימן לא טוב לכל השבוע, לכן מאד צריך להיזהר להתפלל מתוך סידור. ולא יאמר "אתה" ואח"כ יתחיל לפתוח ספרים - ספר מכאן וספר מכאן... אלא יקח סידור ויתפלל ממנו.

פתח "אתה חונן" הפסיק והמשיך בתפלת שבת

יז. אם אדם התחיל ואמר "אתה חונן", הוא צריך לסיים אותה. אבל אם הוא לא ידע את הדין הזה, והפסיק באמצע, והמשיך בתפלת שבת וכבר חתם "מקדש השבת". האם יחזור לאתה חונן? הרי לכאורה הוא חייב לומר אותה? הדין הוא שהוא לא צריך לחזור, מכיון שהוא הפסיק ואמר תפלת השבת, וכבר גמר את הברכה, לכן הוא לא צריך לחזור.

שליח ציבור שטעה

יח. שליח ציבור שטעה בתפלת החזרה של שבת ואמר אתה חונן - יפסיק. לא נאמר לו: תמשיך את "אתה חונן לאדם דעת". לא, בתפלה של ציבור, אם טעית טעית [ותפסיק מיד].

מסופק בשבת אם התפלל בטעות תפלת חול

יט. אדם שלא יודע מה הוא התפלל, האם הוא אמר תפלה של חול או תפלה של שבת? אחרי שהוא התפלל אמר: שכחתי מה אמרתי? אמרתי "אתה חונן" או אמרתי "אתה קדשת"? המשנה ברורה (סי' רס"ח סק"ט) כתב שיחזור, כי מסתמא הוא התפלל תפלה של חול, הוא לא יודע וחולם באמצע התפילה. "ותחלימוני והחיניני"¹¹ (ישעיה ל"ח, ט"ז)... אבל הרמ"ע מפאנו כתב (אלפסי זוטא פרק קמא דברכות) שלא יחזור, כי מסתמא "חומרנו של יום" גורם שלא יאמר תפלה של חול. אדם בא לבית הכנסת, אמר "לכה דודי", אמר תפלה, ראה גרות דולקים בבית הכנסת, היעלה על הדעת שהוא יטעה ויאמר אתה חונן? מספק לא אומרים ככה, ואומרים שהוא אמר כמו שצריך. וככה ההלכה.

מסופק אם אמר בברכת המזון "רצה והחליצנו"

כ. באו האחרונים ולמדו ממנו שגם בברכת המזון אם אדם מסופק אם אמר "רצה והחליצנו" או לא אמר, אינו חוזר, כי חומרנו של יום גורם. אתה נמצא בבית בסעודה של שבת, ואם אתה מסופק אם אמרת "רצה והחליצנו" ודאי אמרת. אבל במחילה מכבודם, זה לא נכון. מתי אומרים שאדם לא יטעה? דווקא בבית הכנסת, כי לפני כשהוא מתפלל יש "מזמור לדוד", ויש "לכה דודי", ויש "ופרוס". ולכן אפילו אם הוא התפלל בע"פ מסתמא אמר כמו

11. ראיתי היום במילון ש"חלים" פירושו לשון חלומות. איפה ראית את זה? אמר: רבנו בחיי כתב (בראשית מ"א א') שהחלימו את פרעה לראות כך וכך בחלומו. מה זה החלימו? הביאו לו חלום. אבל עד שהלכת לרבנו בחיי, יש גמרא... בברכות (דף נ"ז ע"ב) כתוב שאחד הסימנים שהחולה הבריא זה חלום, אם הוא ראה חלום, סימן שהוא בריא. אם אדם חולה, הכאבים והצער שלו לא נותנים לו לחלום, אבל אם הוא חלם זה סימן טוב. שנאמר "ותחלימוני והחיניני" (ישעיה ל"ח, ט"ז). מה זה ותחלימוני של הפוסק? חלום? לא! הפשט הוא שהוא מחלים, מבריא, "עתים חלים עתים שוטה" (ראש השנה דף כ"ח ע"א). (היה חכם אחד מסכן שהוא לא יודע לכתוב, הוא היה מברך אנשים וכותב: "רפואה שלמה ואחלמה מהירה"... אתה יודע מה זה אחלמה? זו אבן טובה - "לשם שבו ואחלמה" (שמות כ"ח, י"ט). מה אתה כותב אחלמה מהירה, מה אתה כותב? צריך לכתוב החלמה). החלמה פירושה שאדם מחלים, מתגבר על המחלה. אבל יש החלמה שפירושה חלום.

פְתִיל תְּכֵלֶת
מִצְוַת צִיצִית בְּשִׁלְמוֹת!
מִרְיָהוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

מרן שר התורה הגר"ח שליט"א
הורה לה"א בזה"ל: (מוסרט) "או איר האלט אז איר ווייסט ברור, זענט איר מחויב צו עס אנצוטאן" (אם אתה אוחז שזה ברור, אז אתה מחויב ללבוש).
גב. לאחרים השואלים הורה באופן שונה

עדיין מסתפק? הקרא רעוב וקול מרד נאמן סמכות משמאל!
הרב - הרב משה שניידמן

0799-1000-65 | **זכרתם**
מגויס - מודיעין 1988

אתה תהיה רב עיר!

בקרב: מתחיל מסלול חדש בבני ברק ובקרית ספרו!

בוא ללמוד לימודי רבנות למשנה ידע חגיגה לכל שאלה בתלמוד הריבון ברכות והלכות העדות כושר רב כיר, כסדר ופן הקוד בייחוד

במסגרת שישועה חלמו את החינוך בורה סמכות ההתמחות בני יצילה להכנה ולכירה ומנוחה על ידי רבנים ברוכים ברכות מודיעין. חזק ודולים, מוסים וכקודים בחוסר העלם.

שיעורים הודר ומפריד החובת הריבון ברכות, במידה חול ביותר

לא תאמין עד כמה זה אפשרי, גם אתה יכול!

חופה וקידושין | תפלה וברכות | שפחות

שבת | איסור והיתר | סתרה ומקוואות

03-380-11-22 | **שאיפות**

שצריך. אבל בברכת המזון, אדם אוכל ושותה ונרדם... מסתמא הוא יאמר רצה והחליצנו?! מה פתאום. הוא ממשיך כרגיל. יש חכם אחד שהביא ראייה ממה שכתוב בתוס' בברכות (דף ל"א ע"ב ד"ה מכאן) משם הירושלמי "ואכלת ושבעת וברכת ואפילו מדומדם" - אפילו שאדם [כ]ישן, מדומדם - שתוי ושיכור כל כך שאינו יכול לדבר כראוי, אפ"ה יברך ברכת המזון. אתה שיכור, ואפילו הכי "וברכת" - אתה יכול לברך ככה. וממילא אם אדם יברך כשהוא שיכור, וכי יהיה בטוח שאמר רצה והחליצנו?! לא, הוא חולם, הוא לא יודע מה הוא מדבר. ומאיה למד הירושלמי ש"ושבעת" הכוונה אפילו מדומדם? חכם אחד אמר כי הפסוק אומר "ואכלת ושבעת" (דברים ו, י"א), ואם לא תבטא את העינין של "ושבעת" ישמע "וסבאת", תהיה סובא - "זולל וסובא" (דברים כ"א, כ'). זו דעתו של האדר"ת¹². הגמרא אומרת בסנהדרין (דף ע' ע"א) "בן סורר ומורה אינו חייב עד שיאכל תרטימר בשר וישתה חצי לוג יין שנאמר "זולל וסובא"¹³. לכן אפילו אדם שיכור יכול לברך ברכת המזון, ואין תוכל להיות

12. מי זה האדר"ת? זה חכם גדול מחכמי ירושלים, שמו רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים. הוא היה חותנו של הרב קוק. הרב קוק בזיווג ראשון לקח את בתו של האדר"ת, ואח"כ האדר"ת נשאר ברוסיה. הרב הראשי בירושלים היה הרב שמואל סלנט מגיל שלשים עד גיל תשעים, ובסוף ימיו ראו אותו שהוא חלש מאד, אז אמרו לו: נביא לך רב לעזור לך, והביאו את הגאון האדר"ת. והוא נפטר בחיי הרב סלנט.

והאדר"ת הוא הראשון שקבע לעשות הקהל בשנה השמינית (בשנה הזאת בחול המועד סוכות יש כאלה שעושים הקהל). פעם אחת באו ששים אלף איש ל"הקהל", אבל המנהל של זה, היה אחד מהמפד"ל (נדמה לי ששמו שאול מייזליש) והרב עובדיה היה אמר להגיע, ואמרו לו: לא, אל תגיע, כי יש שם מנהל מהמפד"ל. אמר להם: הוא ירא שמים או לא? אמרו לו: הוא ירא שמים. אמר להם: אז מה אתם רוצים? מפד"ל או לא מפד"ל, מה אכפת לנו? העיקר שהוא ירא שמים. (יש לו ספר, נדמה לי "השאלה והתשובה" על תנועת התשובה בימינו, אדם ירא שמים, והוא ניהל את זה). הרב עובדיה הגיע אפילו שהחזון איש בזמנו התנגד.

בן דודי רבי אלטר מאזוז נפטר בשנת הקהל בסוכות תשמ"ח. והיה אחד, קרוב משפחה שלו שהיה מג'ון, והוא אמר: אתם יודעים למה נפטר רבי אלטר? כי הוא הלך להקהל, והקהל זה נגד החזון איש, לכן הוא נפטר. אתה "תמור חמורתיים", אתה לא מתבייש?! ככה אתה אומר?! הרב רבי אלטר היה צדיק יסוד עולם. רק כשהוא חזר מהמקום שעשו בבא שבע את ההקהל הזה, אמרו לו: נקח אותך באוטו. והוא אמר: לא, אני אלך לבד. כשהגיע למושב שלו היו שם ארבעה נתיבים, והוא ירד מהאוטובוס ונפגע מאוטו. לילה ראשון הוא ישן בסוכה, לילה שני בבית חולים, ובליילה השלישי בבית הקברות... אסור לאדם להחמיר בצורה כזאת. הרמב"ם היה לו אח ושמו רבי דוד והוא טבע בים הודו. הרמב"ם לא אמר כלום, אבל שמונה שנים אחר כך הוא לא יכול היה ללמוד, אמר (בגארת לרבי יפת הדיין, ע"ש): "כשאני זוכר אותו יהפך עלי לבי ויעורו יגוני". אבל במורה נבוכים (ח"ג פ"ב) הוא כתב: יש אנשים שנכנסים בסכנות, ואח"כ טובעים בים, ואחר כך באים לשאול: למה קרה לי כדבר הזה?! אבל למה נכנסת לסכנה? הרמב"ם כתב את זה, והצדיק את הדין על מה שקרה. אילו היית דיון, ובא לך אחד מבעלי הדינים שלך ואמר לך: בא אני אקח אותך! אז אתה צריך לומר לו: לא, אתה נותן לי שוחד. אבל כאן בא אליך אדם פשוט, ואתה לא דיון, והוא אומר לך: בוא סע איתי. תסע אתה, למל עשית את זה? לכן כל מה שאמר השוטה הזה, שהוא נפגע בגלל שעבר על דברי החזון איש שהוא בא להקהל - הוא מטורף ומשוגע, לא ככה עושים. רבי אלטר היה אדם צדיק וירא שמים. כל שנה ושנה בערב חג הסוכות היה הולך ובודק את כל הסוכות של המושב לבד. היה מסתובב ואומר: הסוכה הזו צריכה תיקון, הסוכה הזו לא כשרה, וזו צריכה כך וכך וכו', והוא היה עושה את זה בהתנדבות, הוא לא חייב לעשות את זה! ואתה תדבר עליו?! מי אתה שתדבר עליו?! החכם הזה היה צדיק. היה עושה מצות במושב שלו ונקראים "סוכת רחמים", והוא היה נכנס כל יום למאפיה חמש פעמים! ובודק את הכל שהיה בסדר. ואחר כך כשאומרים לו: ניתן לך כמה מצות שאתה צריך, שני קילו, שלושה קילו וכו', הוא אומר: לא, אני משלם. למה אתה משלם? ניתן לך מתנה. והוא אומר: לא, אני לא לוקח מתנות, אני משלם. הוא היה ברשימה של אלה שצריכים מצות: פלוני - קילו וחצי, פלוני - שני קילו, פלוני - שלושה קילו, ר' אלטר מאזוז - קילו וחצי. והוא משלם עליהם! אדם כזה צדיק אתה תנבח עליו?! לא עושים ככה. אבל זה מה שהיה. ההקהל הזה זה בסדר גמור, ומי שהמציא את זה, זה הוא תלמיד חכם גדול - האדר"ת.

13. מישהו (הרב דוד אברהם מנדלבוים) כתב ספר על מסכת ברכות [אנ"כ הוציא על עוד מסכתות], ושמו של הספר הוא "דף על הדף" - על כל דף גמרא הוא כתב דף אחד או שניים. והנה אמר שם (בהקדמתו): הבאתי את החידושים (של ושבעת-וסבאת) לרבי חיים קנייבסקי ע"ה ואמר שזה לא נכון. למה? כי שם שדרשו סובא ביין, זה מכיון שיש פסוק מפורש (משלי כ"ג, כ'): "אל תתי בסובאי יין בזוללי בשר למו", אבל כאן לא מפורש. אבל מחילה מכבודו, אמרת לו (למחבר): תגיד לי, איך אתה כותב דבר כזה? וכי יש פסוק שם בזולל וסבא "סבאי יין"? זה לא כתוב שם, אלא המשנה אמרה את זה בסנהדרין (שם): זולל בשר וסובא יין, אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר במשלי "אל תתי בסובאי יין בזוללי בשר למו". המלה "סובא" בלי בשר ובלי יין ככה הפירוש שלה, רק למדנו רמז ממשלי. אז מה אתה רוצה מהאדר"ת?! אם רבי חיים אמר את זה בסילוק

בטוח שהוא אמר רצה והחליצנו? לכן ההלכה ככה: אם אדם טעה ומסופק בשבת מה הוא התפלל - מסתמא הוא התפלל כמו שצריך, אבל אם אדם טעה בברכת המזון והוא מסופק איך הוא בירך - מסתמא לא אמר רצה והחליצנו, והוא חייב לחזור על ברכת המזון.

ההבדל בין "נכרי" לבין "בן נכר"

כא. בפרשת השבוע כתוב: (שמות י"ב, מ"ג) "ויאמר ה' אל משה ואהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו", התרגום אומר: "כל בר ישראל דישתמד לא ייכול ביה". מומר רחמנא ליצלן לא יכול לאכול קרבן פסח, איך הוא הגיע לזה? הרי "כל בן נכר" לכאורה משמע גוי, וככה רש"י אומר: "אחד נכרי ואחד ישראל מומר במשמע". אבל אונקלוס מדקדק: כאן כתוב "בן נכר", ובמקום אחר (דברים י"ד כ"א) כתוב "נכרי": "לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשערך תתננה ואכלה או מכור לנכרי". אז למה כתוב בפרשה בן נכר, הרי בכל מקום כתוב נכרי?! אלא יש הבדל: "נכרי" - זה נכרי גמור מעיקרא, ואילו "בן נכר" פירושו בן שנעשה נכר - בן שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים, גם הוא אסור לו לאכול קרבן פסח. ולמה במקום השני כתוב "או מכור לנכרי" ולא בן נכר? כי אסור למכור נבלה למומר, כי המומר אחרי הכל הוא יהודי. "אף על פי שחטא ישראל הוא" (סנהדרין מ"ד ע"א), איך תכשיל אותו ותמכור לו בשר נבלה? תמכור לנכרי גמור, אבל קרבן פסח אפילו שאינו נכרי גמור אלא יהודי שנתנכרו מעשיו, אסור לאכול קרבן פסח. צריך לשים לב..

"המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו... וכל ערל לא יאכל בו"

כב. אחר כך נאמר (שם י"ב, מ"ח) "וזכי יגור אתך גר ועשה פסח לה' המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל בו". לא מובן, הרי אמרת שהגר הזה צריך לעשות לו ברית מילה, אז ממילא מובן שערל לא יאכל, ולמה נאמר ערל? אלא ללמדנו שאפילו ערל שמתו אחיו מחמת מילה - הוא יהודי גמור אבל אחיו נפטר מחמת המילה, והדין הוא שלא מלים אותו (ישאר כל ימיו ערל, אלא אם כן יתברר על ידי רופאים שהוא הבריאי, אין הכי נמי, אבל אם לא התברר לא ימולו אותו) - אסור לו לאכול קרבן פסח. ולכן הפסוק אומר "וכל ערל", אפילו ערל שעל פי ההלכה הוא חייב להיות ערל אפילו הכי לא יאכל בו. יש הרבה פנינים בפרשה, וצריך לקרוא ולהבין ולטעום.

הפטרות פרשת בא

כג. ההפטרות שלנו היום (פרשת בא) לפי מנהג תונס היא לא כמו שכתוב בספרים, אנחנו קוראים הפטרות "משא מצרים" (ישעיה י"ט), וזה לא רק מנהג שלנו. אלא גם מנהג עיראק, גם תימן וגם הרמב"ם בסוף ספר אהבה אומר את זה. ושם כתוב (פסוק י"ח): "ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת כנען ונשבעות לה' צבאות-עיר ההרס יאמר לאחת". מה זה עיר ההרס? וכי בונים עיר וקוראים לה "עיר ההרס"?! אז אמרו שיש עיר במצרים עד היום הזה שקוראים לה 'אליפוליס'. זו עיר השמש [ביוונית], ההרס של הפסוק פירושו החרס, "קרתא דשמשא" - ככה כתוב בסוף מנחות (דף ק"י ע"א): "כדמתרגם רב יוסף קרתא דבית שמש דעתיד למיחרב". ולמה נקראת עיר ההרס? מורי ורבי לדקדוק ר' דוד ברדא ז"ל מצא (וכשהוא היה מוצא פנינים כאלה, הוא היה בא לאבא בשמחה רבה להגיד לו) בספר מילון שכותב שאליופוליס ברובה הרוסה. אז היא גם "עיר ההרס" - "עיר השמש", וגם "עיר ההרס" - שהיא ברובה הרוסה. הקב"ה יהרוס את כל המחבלים שרודפים אותנו והורסים אותנו, ה' יהרוס אותם, ונזכה לראות בבנין בית מקדשנו ותפארתנו במהרה בימינו אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הרואים בלויין, וכל השומעים כאן, וכל הקוראים אח"כ בעלון בית נאמן, שיזכו לראות נחת מבניהם ומנכדיהם ומצאצאיהם, ונזכה כולנו לראות בתקומת עם ישראל, שלא נהיה כל הזמן נרדפים מהאומות, שהאומות ילכו ויעזבו אותנו, (כל מי שיש לו מריבה שילך לאוקראינה... מה רוצים מאיתנו?) ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו, אמן ואמן.

הדעת, אתה תכתוב דברים כאלה?! אתה לא יודע שהפסוק לא אמר את זה? הפסוק אמר "זולל וסובא", ופירושו סובא ביין, אבל לא כתוב בו יין.

או בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
יוגרת פרס (חובה לציון שם
ותוכנת בצורה ברורה)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזו ע"ה

עורך: הרה"ג ר'
שמואל עידאן שליט"א

גליון
296

הלכה נאמנה

הטור (סימן מ"ו) **מביא בשם רב עמרם** [גאון] שפיקן שברך "זוקף כפופים", לא יברך "מתיר אסורים". והטור שואל, מדוע אמר ככה? הרי הגמרא (ברכות דף ס' ע"ב) הביאה את שתי הברכות האלה? ומרן בבית יוסף (שם) מתרץ בפשטות, שאם אדם טעה וברך "זוקף כפופים" לפני "מתיר אסורים", לא יכול לברך מתיר אסורים. כי "זוקף כפופים" כולל את "מתיר אסורים". כי ברבת "מתיר אסורים" זה להודות שהא אכול לזו מהמטה, ו"זוקף כפופים" זה על שהאדם זקוף. ואם כן מי שברך "זוקף כפופים" לא צריך לברך "מתיר אסורים" [אך אין הכנה שלא לברך "מתיר אסורים" כלל]. זה נכון. אבל אז ספרי הגאונים היו נעלמים מעיני כל חי - וינעלמה מעיני כל חי ומוערו השמים נסתרה" (איוב כ"ח, כ"א) אבל בגמינו נדפסו, ומי שמעין במקור הדברים בבר עמרם, יראה שהא כותב שם לא לברך כלל "מתיר אסורים" כי אחרונה מברכים "זוקף כפופים", ואם כן קשיט הטור במקומה, שהרי הגמרא הביאה את שניהם, וכי נתחכם על הגמרא? לכן אין לנו בררה, אלא לומר שפנראה לרב עמרם היתה גרסא אחרת [בגמרא]. אבל למעשה מברכים גם "מתיר אסורים" וגם "זוקף כפופים", אבל מברכים ברבת "מתיר אסורים" לפני "זוקף כפופים", כי אם אמרת "זוקף כפופים" כבר בכלל מאתיים מנה [מאה פלוג במאיתים, וכך מתיר אסורים כלל ב"זוקף כפופים].

ולגבי שאר הברכות, כמו "שלא עשני גוי" ו"שלא עשני עבד". יש כאלה שאומרים שאם אמרת "שלא עשני עבד" אתה כבר לא צריך לומר שלא עשני גוי, אבל זה לא נכון. כי יש גוי שהוא חשוב מאד, והוא לא עבד, כמו נשיא ארצות הברית, לכן מברכים "שלא עשני גוי" ואחר כך עבד ואחר כך אשה. ולא תאמר בכלל מאתיים מנה, כי כל אחד יש בו מעלה. כי יש גוי שהוא יותר חשוב מהעבד, ויש עבד שהוא חשוב יותר מאשה. היכי משפחת לה [כלומר, היכן מצאנו כן]? כי העבד הנעני שקניו אצלנו יש עליו מצוות מילדותו, והאשה יש הרבה מצוות בתורה שהיא פטורה ולא שזכים בה. לכן הסדר הוא: גוי, עבד ואשה. אבל אם הפך אותם, ישלים מה שחסר. חוץ מ"זוקף כפופים" ו"מתיר אסורים", שמרן פסק (סי' מ"ו סעיף ה') שאם ברבת "זוקף כפופים" [לפני "מתיר אסורים"], אתה לא מברך "מתיר אסורים". (גליון 293 אותיות לא ו"ל א').

למען תספור

הגאון הצדיק רבי יגון חורי זצ"ל
בשבע פעמים יום הפטירה של **צדיק יסוד עולם - רבי יגון חורי ע"ה**, בנו של רבי חיים חורי זצ"ל, שהיה [רבי חיים] אומר אני מ"עלמא דאתגלא" - היה דרשן בחדו, וכאשר היה דורש גם ערבים וגויים נוצרים שמבינים ערבית היו באים לשמוע והיה דורש בקולי לא קולות. ואילו בנו רבי יגון [מ"עלמא דאתגלא"] היה צנוע ויחיד במינו, "אמון מצנע אמון מקסה אמון פדגוג" (בראשית רבה א', א'). היה ממחה להסביר תורה לתלמידים, היה מלמד בבית ספר "רזי לוי" עשרים וחמש שנה, וכאשר היה בא אליו המפקח מטעם משרד החינוך [לברון את התלמידים, אמרו לו רבי יגון: אני יוצא בחוץ ותבחן אותם לבד, והוא היה בוחן אותם ואומר: אין תלמידים כאלה בשום מקום]. כשהגיע לגיל חמשים בערך, אמר שהוא הולך לבית אבות. בא אלי רבי **שמואל עידאן זצ"ל** ואמר לי: "רבי יגון הולך לבית אבות, בוא נדבר איתו שיבוא לנישואי ויתן שעורים". הלכתי אליו ודברתי איתו, והוא אמר לי: "אני מחסן של פדורים" (הוא לומר משה"ק משמרות פנה", וזה ראשי תבות "מחסן של פדורים..."), כי שבע שנים אני לוקח פדורים ללב וממתחת הלשון ועוד, ואני לא מקבל. אמרתי לו: "הרופאים יודעים לרפא רק את הגוף כמו שמתקנים מכונה, אבל הם לא יודעים לרפא את הנשמה. ולכן כמה שפחות פדורים זה יותר בריא, ואם תאמין שאתה בריא זה יתן לך בריאות". וכששמתי לדבר אתו, אמר לי: "חצי שעה שדברתי אתך שנה שבע שנים שהייתי אצל הרופאים, ואחר כך אמרתי לו: 'תבוא ותתן שעורים בנישואי', וברוך השם בא לנישואי ונתן שעורים. והיה מוסר שעורים לתלמידים בצניעות גדולה, ובזמן השיעור היה סוגר את הדלת, כדי שאף אחד לא ישמע אותו. והוא היה בעל חוש מיוחד. תלמידיו היו אומרים עליו שהוא 'אנציקלופדיה יושבת' (לא מהלכת...), כי הוא היה שופע וזורם, ולפעמים היה פולט איו מלה, [איהך חדוש מיוחד], (פעם אחת הייתי שם והוא נתן להם שיעור בהפטרות של הפרשה שלנו - שירת בדורה, שבסופה כתוב: 'כן יאבדו כל אויביה, והאחביו קצאת השמש בגברתו' (שופטים ה', ל"א). ויש"ם שם פרט: 'ואחביו קצאת השמש בגברתו - לעתיד לבא [גדל החמה] שבעתים כאור שבעת הים, שהיא על אחת שלש מאות וארבעים ושלש כמספר ארבעים ותשע שביעיות'. למה? כי כתוב 'ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הים' (ישעיה' ל' כ"א). ו"שבעת

חידה

אע"פ שהזריות משובחת עדיף לאחר מאשר להקדים.

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.
תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21
(חובה לציון שם וכתובת בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב
שמות הזוכים: **אמאן קוראי, יורטאו בל"ה בשבוע הבא**
על הזוכה לעקוב אחרי הודעות הדואר. פרס שיוחזר לא ישלח טוב.

בשתי החידות יש להפסיד לומר את התשובה והפרטים (כולל שם, כתובת וטלפון) בצורה ברורה הודעה שאינה ברורה מלה למערכת. לא תיבטח לתגולה.